

PRZEDMOWA

Praca niniejsza jest skrypcem wykładów kursu sedymentologii prowadzonego w Instytucie Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. W stosunku do treści przedstawianych na wykładach, te zawarte w skrypcie są zubożone w zakresie komentarzy do prezentowanych zagadnień oraz liczne ilustracje, szczególnie ilustracje fotograficzne procesów sedymentacyjnych i cech skał.

Kurs ma na celu bliższe zapoznanie z sedymentologią studentów studiów licencjackich geologii, z tego względu obejmuje tylko najważniejsze zagadnienia przedmiotu (szczegółowy opis kursu przedstawiony jest w sylabusie dostępnym na stronie internetowej ING UJ). Zagadnienia dotyczące procesów sedymentacyjnych o mniejszym znaczeniu w formowaniu osadów, a także te dotyczące produktów takich procesów, ujęte są tak na wykładach jak i w niniejszym skrypcie skrótowo lub nawet hasłowo. Opisy szersze studenci mogą znaleźć w literaturze zalecanej do kursu oraz w pracach źródłowych wskazywanych tak na wykładzie jak i cytowanych w skrypcie, przy wzmiankowaniu zagadnienia.

W skrypcie przedstawione są podstawowe aspekty opisu cech skał osadowych, szczególnie tych, które odzwierciedlają pochodzenie i ukształtowanie materiału, z którego zbudowane zostały osady przed ich ostatecznym pogrzebaniem i diagenezą. Procesy, warunki sedymentacji i ich produkty opisane są w sposób uproszczony, określający je jakościowo i ilościowo, na poziomie jaki stosowany jest w standardowych badaniach geologicznych. Skrypt został zestawiony głównie w oparciu o poglądy i ilustracje prezentowane w podręczniku „Zarys Sedymentologii” (Gradziński et al. 1986) oraz „Sedimentary Basins: Evolution, Facies, and Sediment Budget” (Einsele 1992).

Zagadnienia dotyczące środowisk sedymentacyjnych podporządkowane są w skrypcie procesom sedymentacyjnym i ich produktom. Skrypt, podobnie jak wykład, nie zawiera wyodrębnionych opisów ukształtowania środowisk sedymentacyjnych, panujących w nich warunków, działających procesów i powstających osadów. Zagadnienia te prezentowane są w Uniwersytecie Jagiellońskim w ramach oddzielnego kursu, pt. „Środowiska sedymentacyjne i ich osady”, oferowanego jako kurs fakultatywny studentom studiów geologii drugiego stopnia (studiów magisterskich).

Rozwinięciem metodycznym kursu sedymentologii rozumianego włącznie z charakterystyką środowisk sedymentacyjnych i ich produktów osadowych w odniesieniu do osadów kopalnych jest analiza facji oraz analiza basenów sedymentacyjnych.

Kraków, luty 2016

Stanisław Leszczyński